

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра права та публічного адміністрування

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВДЗП 2.1.4 ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Освітньо-професійна програма _____ Кібербезпека _____
(назва)

Спеціальність _____ 125 Кібербезпека _____
(код та найменування спеціальності)

Спеціалізація _____ _____
(назва спеціалізації)

Факультет _____ економіко-правовий _____
(назва факультету)

Робоча програма

Інформаційне право

(назва навчальної дисципліни)

для студентів ОПП Кібербезпека спеціальності 125 Кібербезпека

Розробники: старший викладач кафедри права та публічного адміністрування Ковейно Ю.В.
старший викладач кафедри права та публічного адміністрування Темирова-Хмикіна В.І.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри права та публічного адміністрування Маріупольського державного університету

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

В.о. завідувача кафедри
права та публічного адміністрування МДУ,
к.ю.н., доцент

_____ Є.М. Черних

© Ковейно Ю.В., 2020 р.
© Темирова-Хмикіна В.І., 2020р.
© МДУ, 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	12 «Інформаційні технології»	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність: «Кібербезпека»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: науково-дослідна робота		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		3-й	3-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання:	Освітній рівень: Бакалавр	16 год	8 год
		Практичні, семінарські	
		14 год	4 год
		Самостійна робота	
		59	77
		Індивідуальні завдання	
		1	1
	Вид контролю:	3-й семестр - залік	

Примітка: Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

Для денної форми навчання – 30% аудиторних годин; 70% самостійної роботи
 Для заочної форми навчання -20% аудиторних годин; 80% самостійної роботи

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: засвоєння відомостей про діючу систему інформаційного права України та її елементи, а також знань потрібних для вивчення інших дисциплін та успішного виконання професійної правозастосовчої діяльності.

Завдання: Завданнями викладання дисципліни «Інформаційне право» є вивчення сутності, основних понять і системи інформаційного права, засвоєння його загальних засад, методів і принципів організації інформаційних правовідносин, правового регулювання інформаційних відносин в різних сферах; особливостей юридичної відповідальності за порушення інформаційного законодавства та інформаційних прав громадян.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі: навчальна дисципліна «Інформаційне право» належить до вибіркових навчальних дисциплін професійної підготовки освітньо-професійної програми «Кібербезпека» спеціальності 125 «Кібербезпека» освітнього рівня «Бакалавр».

Результати навчання: згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Кібербезпека» студенти повинні:

знати: основні засади інформаційного права, його систему, джерела інформаційного права; загальну характеристику інформаційної діяльності, її видів; правове регулювання інформаційних відносин та правове забезпечення інформаційної безпеки.

вміти: давати визначення основних категорій та понять інформаційного права; відрізнити інформаційні правові відносини від інших відносин, що виникають у суспільному житті; орієнтуватися у чинному інформаційному законодавстві; знати проблеми розвитку науки інформаційного права на сучасному етапі; застосовувати теоретичні знання і приписи нормативно-правових актів у практичній діяльності;

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА.

Тема 1. Поняття та розвиток інформаційного суспільства. Інформатизація.

Історія виникнення об'єктивного вираження спілкування між людьми. Поняття інформаційного суспільства. Характерні риси інформаційного суспільства. Поняття та сутність інформатизації. Види інформатизації. Проблеми та перспективи розвитку інформаційного суспільства в Україні.

Тема 2. Поняття та система інформаційного права.

Поняття інформаційного права. Предмет та метод інформаційного права. Суб'єкти та об'єкти інформаційного права. Принципи інформаційного права. Система інформаційного права. Співвідношення інформаційного права з іншими галузями права.

Тема 3. Джерела інформаційного права.

Поняття та особливості джерел інформаційного права. Конституційні основи інформаційного права. Система джерел інформаційного права. Закони як джерело інформаційного права. Підзаконні нормативно – правові акти як джерела інформаційного права. Міжнародні нормативно – правові акти як джерела інформаційного права України, їх значення.

Тема 4. Інформаційні правовідносини.

Становлення поняття інформаційних відносин як об'єкта права. Поняття та характерні риси інформаційних правовідносин. Класифікація інформаційних правовідносин. Основні принципи інформаційних відносин. Структура інформаційних правовідносин. Суб'єкти інформаційних правовідносин. Об'єкти інформаційних правовідносин.

Тема 5. Поняття та види інформаційної діяльності.

Поняття та ознаки інформаційної діяльності. Основні напрями та види інформаційної діяльності. Інформаційна діяльність органів державної влади. Висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РІЗНИХ СФЕРАХ.

Тема 6. Правове регулювання інформаційних відносин в галузі державної таємниці.

Поняття державної таємниці. Правове регулювання державної таємниці. Віднесення інформації до державної таємниці. Засекречування та розсекречування матеріальних носіїв інформації. Охорона державної таємниці. Доступ та допуск громадян до державної таємниці. Контроль за забезпеченням охорони державної таємниці та нагляд за додержанням законодавства про державну таємницю. Відповідальність за порушення законодавства про державну таємницю.

Тема 7. Правове регулювання інформаційних відносин в сфері реклами.

Поняття та види реклами. Загальні вимоги до реклами. Особливості рекламування окремих видів товару. Особливості розміщення реклами у ЗМІ (Особливості реклами на телебаченні та радіо). Контроль за дотриманням законодавства про рекламу. Відповідальність за порушення законодавства про рекламу.

Тема 8. Правове регулювання інформаційних відносин в сфері бібліотечної справи.

Поняття бібліотеки, бібліотечної справи, бібліотечної системи та їх законодавче регулювання. Державна політика в галузі бібліотечної справи. Основи організації та функціонування бібліотечної системи України. Види бібліотек. (Національна бібліотека України. Державна бібліотека. Центральні бібліотеки. Організація взаємодії бібліотек. Порядок створення, реорганізації та ліквідації бібліотек). Обов'язки та права бібліотек. Права громадян, підприємств, установ і організацій на бібліотечне обслуговування. Права та обов'язки користувачів бібліотек. Державне управління бібліотечною справою. Фінансування та матеріально-технічне забезпечення бібліотек. Соціальні гарантії працівників бібліотек. Міжнародне співробітництво в галузі бібліотечної справи. Відповідальність за порушення законодавства про бібліотечну справу.

4. Структура навчальної дисципліни.

3-й семестр (залік)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Поняття та розвиток інформаційного суспільства. Інформатизація.	12	2	2			8	14	1	2			12
Тема 2. Поняття та система інформаційного права.	11	2	1			8	14	1				12
Тема 3. Джерела інформаційного права.	11	2	1			8	11	1				10
Тема 4. Інформаційні правовідносини	12	2	2			8	12	1	1			10
Тема 5. Поняття та види інформаційної діяльності.	14	2	2			10	11	1				10
Разом за змістовним модулем 1	60	10	8			42	62	5	3			54
Змістовий модуль 2.												
Тема 6. Правове регулювання інформаційних відносин в галузі державної таємниці.	10	2	2			6	9	1	1			8
Тема 7. Правове регулювання інформаційних відносин в сфері реклами	10	2	2		1	6	10	1			1	8
Тема 8. Правове регулювання інформаційних відносин в сфері бібліотечної справи	10	2	2			5	9	1				7
Разом за змістовним модулем 2	30	6	6		1	17	28	3	1		1	23
Усього годин за змістовні модулі 1-2	90	16	14		1	59	90	8	4		1	77
ІНДЗ												
Всього годин за 3-й семестр	90	16	14		1	59	90	8	4		1	77

5. Теми семінарських занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Становлення та розвиток інформаційного суспільства.	2
2	Поняття та система інформаційного права.	2
3	Джерела інформаційного права.	2
4	Поняття та види інформаційної діяльності.	2
5	Правове регулювання інформаційних відносин в галузі державної таємниці.	2
6	Правове регулювання інформаційних відносин в сфері реклами.	2
7	Правове регулювання інформаційних відносин в сфері бібліотечної справи.	2

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Становлення та розвиток інформаційного суспільства. Поняття та система інформаційного права. Види інформації.	2
2	Правове регулювання інформаційних відносин в галузі державної таємниці, бібліотечної справи, реклами.	2

6. Теми практичних занять

Практичні заняття не передбачено

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачено

8. Самостійна робота

Самостійна робота студентів в курсі інформаційного права є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під керівництвом викладача у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Навчальний час, відведений для цього визначається навчальним планом і залежить від загального обсягу годин, відведених для вивчення даної дисципліни.

Тематика самостійної роботи охоплює всю навчальну програму з зазначенням кількості годин, відведених на виконання кожної теми

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма

		навчання	навчання
1	Тема 1. Поняття та система інформаційного права.	5	7
2	Тема 2. Джерела інформаційного права.	5	7
3	Тема 3. Інформаційні ресурси.	4	7
4	Тема 4. Інформаційні відносини.	7	8
5	Тема 5. Правове регулювання забезпечення інформаційної безпеки.	7	8
6	Тема 6. Юридична відповідальність за порушення інформаційного законодавства.	7	8
7	Тема 7. Правове регулювання друкованих засобів масової інформації.	7	8
8	Тема 8. Правове регулювання використання, розповсюдження та охорони інформації в мережі інтернет.	6	8
9	Тема 9. Правове регулювання музейної справи.	5	8
10	Тема 10. Міжнародні аспекти інформаційного права.	6	8
		59	77

9. Індивідуальні завдання

Індивідуально навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) – форма організації навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі вивчення курсу. Це обов'язковий вид самостійної і науково-дослідної роботи студента, передбачених програмою навчальної дисципліни. ІНДЗ виконується студентом індивідуально і не може замінювати курсову роботу. ІНДЗ має оглядово-аналітичний характер.

Виконати індивідуальний проект на тему «Правове регулювання інформаційної діяльності». Індивідуальний проект складається із написання доповіді з вибором сфери інформаційної діяльності та її захисту на останньому індивідуальному занятті.

Обсяг доповіді – 15-25 аркушів друкованого тексту (шрифт Times New Roman, 14 кегль, 1,5 інтервал). В доповіді повинні бути визначені предмет, об'єкт дослідження, обґрунтовуватись актуальність теми, визначатись завдання та мета дослідження, викладення основної частини, яка містить аналіз проблемних питань, які вказані у меті та завданнях індивідуальної роботи; розроблені висновки згідно поставлених завдань. Студент повинен також захистити розроблений проект на останньому індивідуальному занятті шляхом скороченого викладення розробленої доповіді. В кінці повинен наводитися список використаної літератури.

Максимальна оцінка за виконання і захист ІНДЗ – 20 балів.

Система оцінювання ІНДЗ

№ п/п	Критерії оцінювання виконаної роботи	Максимальна
1	Глибина аналізу досліджуваної теми, логіка викладення матеріалу. Обізнаність у науковій, методичній літературі, власні пропозиції в ході порівняльного аналізу.	7
2	Науковий апарат дослідження, його цілісність, відповідність теми.	6
3	Схематичне викладення запропонованої теми	5
4	Оформлення роботи	2

Завдання для виконання самостійної (індивідуальної) наукової роботи:

1. Правове регулювання інформаційної діяльності в сфері реклами.
2. Правове регулювання використання та розповсюдження інформації в мережі інтернет.
3. Правове регулювання державної таємниці.
4. Правове регулювання використання інформації з обмеженим доступом.
5. Правове регулювання музейної справи.
6. Правове регулювання бібліотечної справи.
7. Правове регулювання архівної справи.
8. Правове регулювання висвітлення діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування.
9. Правове регулювання державної статистичної діяльності
10. Правове регулювання діяльності інформаційних агентств.
11. Правове регулювання телебачення та радіомовлення.
12. Кінематографія в Україні
13. Правове регулювання захисту персональних даних.
14. Інформаційна діяльність в сфері надання правової допомоги.
15. Науково-інформаційна діяльність в Україні.
16. Телекомунікаційні послуги.
17. Правове регулювання охорони професійної та службової таємниці.
18. Поняття і правовий статус преси в Україні.

19. Державна підтримка засобів масової інформації та соціальний захист журналістів.
20. Інформатизація освіти.
21. Інформатизація в сфері охорони здоров'я.
22. Інформатизація науки.
23. Інформатизація в сфері культури.

Тематика самостійної (індивідуальної) наукової роботи
затверджується викладачем.

10. Методи навчання

Лекції, семінари, підготовка доповідей, самостійна робота студентів.

Консультація викладача з питань підготовки до семінарських занять, виконання ІНДЗ за змістом тем.

Індивідуальна співбесіда за програмовим змістом дисципліни та перевірка завдань для самостійної роботи студента визначених у семінарських заняттях з метою підвищення рейтингу успішності студента.

11. Критерії оцінювання

1. Підведення підсумків (у балах) за виконання змістового модуля, модуля самостійної роботи та модуля індивідуальної роботи.
2. Підсумкова контрольна робота за програмовим змістом модуля.

Перелік питань, що виносяться на залік:

1. Історія розвитку технологій об'єктивного вираження спілкування між людьми.
2. Роль інформації в суспільних відносинах на різних історичних етапах розвитку суспільства.
3. Становлення інформаційного суспільства в Україні та світі.
4. Поняття та законодавче регулювання інформатизації
5. Національна програма інформатизації, Концепція національної програми інформатизації
6. Основні напрями інформатизації в Україні.
7. Міжнародні аспекти інформаційного права.
8. Правовий режим інформаційних ресурсів.
9. Поняття та система інформаційного права.
10. Джерела інформаційного права.
11. Інформаційні правовідносини.
12. Об'єкти та суб'єкти інформаційного права.
13. Право на інформацію та гарантії її забезпечення.
14. Інформаційна діяльність: визначення, основні напрями та види.

- 15.Режим доступу до інформації: поняття та зміст.
- 16.Право власності на інформацію, інформація як товар, інформаційні послуги.
- 17.Система правового регулювання соціальних інформаційних відносин.
- 18.Інформаційна культура як об'єкт інформаційного права.
- 19.Інформаційна безпека як об'єкт інформаційного права.
- 20.Захист персональних даних.
- 21.Правове відображення формування державної інформаційної політики в Україні
- 22.Правовий режим інформаційних ресурсів.
- 23.Поняття та види інформації.
- 24.Правова інформація.
- 25.Інформація про фізичну особу.
- 26.Інформація про стан довкілля.
- 27.Інформація з обмеженим доступом.
- 28.Статистична інформація
- 29.Режим доступу до інформації: поняття та зміст.
- 30.Учасники інформаційних відносин, їх права та обов'язки.
- 31.Охорона інформації, відповідальність за порушення законодавства про інформацію.
- 32.Забезпечення інформаційної безпеки.
- 33.Інформаційно-правові норми та інформаційні правовідносини.
- 34.Інформаційні технології та засоби їх забезпечення як об'єкти інформаційних правовідносин.
- 35.Правові проблеми інформаційної безпеки. Захист прав та свобод в інформаційній сфері в умовах інформатизації.
- 36.Правові проблеми віртуальної середовища Інтернет.
- 37.Державна таємниця. Віднесення інформації до державної таємниці.
- 38.Компетенція органів державної влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб у сфері охорони державної таємниці.
- 39.Державні експерти з питань таємниць.
- 40.Порядок віднесення інформації до державної таємниці. Звід відомостей, що становлять державну таємницю.
- 41.Засекречування та розсекречування матеріальних носіїв інформації.
- 42.Охорона державної таємниці.
- 43.Режимно-секретні органи: склад, основні завдання, та права.
- 44.Допуск громадян до державної таємниці.
- 45.Контроль за забезпеченням охорони державної таємниці. Відповідальність за порушення законодавства про державну таємницю.
- 46.Поняття та види реклами.
- 47.Правове регулювання рекламної діяльності.
- 48.Загальні вимоги до реклами.

49. Принципи реклами. Ідентифікація реклами.
50. Зовнішня та внутрішня реклама.
51. Соціальна реклама.
52. Реклама на транспорті.
53. Реклама лікарських засобів, медичної техніки, методів профілактики, діагностики, лікування та реабілітації.
54. Реклама алкогольних напоїв та тютюнових виробів.
55. Контроль за дотриманням та відповідальність за порушення законодавства про рекламу.
56. Науково-технічна інформація.
57. Бібліотечна справа.
58. Основи організації та функціонування бібліотечної системи України.
59. Види бібліотек.
60. Права громадян, підприємств, установ і організацій на бібліотечне обслуговування.
61. Права та обов'язки користувачів бібліотек.
62. Музейна справа: поняття та правове регулювання.
63. Національна музейна політика: поняття та напрями.
64. Види музеїв.
65. Музейний фонд України: поняття та складові.

12. Засоби оцінювання

Систему контролю складають: залік, екзамен, усне опитування (співбесіда), реферати, електронні презентації, семінари.

За часом педагогічний контроль передбачає поточний, тематичний, модульний і підсумковий.

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Денна та заочна форма навчання

Поточний контроль та самостійна робота											Модуль 3 Підсумкова атестація	Сума
Модуль 1					Модуль 2							
ЗМ1					ІНДЗ	ЗМ2			ІНДЗ	Залік - 25	100	
T1	T2	T3	T4	T5	15	T6	T7	T8	15			
6	6	6	6	6		5	5	5				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку ПМК
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення –
не передбачено навчальним планом

15. Рекомендовані джерела інформації

Базова

1. Конституція України від 28.06.1996 р. Дата оновлення: 21.02.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Про інформацію: Закон України від 02.10. 1992 р. № 2657-ХІІ. Дата оновлення: 16.07.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
3. Про національну програму інформатизації: Закон України від 04. 02. 1998 р. № 74/98-ВР. Дата оновлення: 01.08.2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-вр>.
4. Про Концепцію Національної програми інформатизації: Закон України від 04.02.1998 р. № 75/98-ВР. Дата оновлення: 11.08.2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/75/98-вр>.
5. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки від 09.01.2007 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-16>.
6. Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства від 22.07.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_163.
7. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації: Закон України від 23. 10. 1997 р. Дата оновлення: 16.07.2019. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/539/97-вр>.
8. Про бібліотеки і бібліотечну справу: Закон України від 27.01. 1995 р. № 32/95-ВР. Дата оновлення: 01.01.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/32/95-вр>.
9. Про культуру: Закон України від 14.12. 2010 р. № 2778-VI. Дата оновлення: 16.07.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>.
10. Положення про Міністерство культури: Постанова Кабінету Міністрів України від 03. 10. 2014 р. № 495. Дата оновлення: 30.08.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/495-2014-п>.
11. Про рекламу: Закон України від 03.07. 1996 р. № 270/96-ВР. Дата оновлення: 26.07.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270/96-вр>.
12. Про телебачення і радіомовлення: Закон України від 21.12.1993 р. Дата оновлення: 04.11.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3759-12>.
13. Положення про Державний комітет телебачення і радіомовлення України: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.08. 2014 р. № 341. Дата

оновлення: 04.07.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/341-2014-п>.

14. Про Державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 р. Дата оновлення: 05.08.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>.

15. Про звернення громадян: Закон України від 02. 10. 1996 р. № 393/96-ВР. Дата оновлення: 16.07.2019. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-вр>.

16. Про Національний архівний фонд та архівні установи: Закон України від 24.12.1993 р. № 3814-ХІІ. Дата оновлення: 21.05.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3814-12>.

17. Положення про Державну архівну службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 21. 10. 2015 р. № 870. Дата оновлення: 23.09.2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/870-2015-п>.

18. Типові правила користування бібліотеками в Україні: наказ Міністерства культури України від 19.04.2017 № 340. Дата оновлення 18.08.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0449-99>.

19. Про забезпечення функціонування української мови як державної: Закон України від 25.04.2019 р. № 2704-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19>.

20. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV. Дата оновлення: 07.11.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15>.

21. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI. Дата оновлення: 30.01.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>.

22. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні. Закон України від 16.11. 1992 р. № 2782-ХІІ. Дата оновлення: 04.11.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2782-12>.

Допоміжна

1. Баранов А.А. Информационная инфраструктура: проблемы регулирования деятельности: монография / А.А. Баранов. Киев: Видав. дім Дмитра Бураго, 2012. 352 с.

2. Даніл'ян В.О. Інформаційне суспільство та перспективи його розвитку в Україні (соціально-філософський аналіз) / В. О. Даніл'ян. Харків: Право, 2008. 184 с.

3. Дубов Д. В. Інформаційне суспільство в Україні: глобальні виклики та національні можливості: аналіт. доп. / Д. В. Дубов, О. А. Ожеван, С.Л. Гнатюк. Київ: НІСД, 2010. 64 с.

4. Зацеркляний М.М. Інформаційні технології у правозастосовній діяльності / М. М. Зацеркляний. Харків: Східно-регіон. центр гуманіт.-освіт. ініціатив, 2010. 332 с.

5. Збірник законодавчих і нормативних документів у сфері науки, інновацій та інформатизації / уклад.: Л. А. Кургузенкова, Л. В. Волошенюк. Київ: УкрІНТЕІ, 2011. 356 с.

6. Іванов В.Г. Основи інформатики та обчислювальної техніки: підручник / В. Г. Іванов, В. В. Карасюк, М. В. Гвозденко. Харків: Право, 2012. 312 с.
7. Інтеграція права та інформатики: прикладний і змістовний аспекти: монографія / за заг. ред.: В. Г. Іванов, В. Ю. Шепітько, В. В. Карасюк. Харків: Право, 2012. 248 с.
8. Інформаційний простір України: слов.-довід. законод. термінів / авт.-уклад. Я. О. Чепуренко. Київ: Освіта України, 2008. 544 с.
9. Інформаційні технології як фактор суспільних перетворень в Україні: зб. аналіт. доп. / за ред. Д. В. Дубова. Київ: НІСД, 2011. 96 с.
10. Ловцов Д.А. Информационные системы в профессиональной деятельности: учеб.-метод. комплекс / Д.А. Ловцов, А.В. Зайцев, Е. С. Бурмистрова. Москва: РАП, 2008. 14 с.
11. Міжнародна інформація: навч. посіб. / М. П. Требін [та ін.]. Харків: Право, 2014. 336 с.
12. Основи Інтернет-технологій: навч. посіб. / під ред. О. В. Карпуніна. Харків: Компанія СМІТ, 2010. 394 с.
13. Пасмор Ю. В. Напрями консолідації в інформаційному забезпеченні правової науки України: соціально-комунікативний аспект: монографія. Харків: Юрайт, 2013. 272 с.
14. Правова інформація та комп'ютерні технології в юридичній діяльності: навч. посіб. / за заг. ред. В. Г. Іванова. Харків: Право, 2012. 240 с.
15. Сенік В. В. Інформаційне забезпечення юридичної діяльності / В. В. Сенік, І. С. Керницький. Львів: Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2008. 108 с.
16. Марущак А.І. Інформаційне право України. Підручник. Київ: Дакор, 2011. 456 с.
17. Сопілко І. М. Державна інформаційна політика України: стан та шляхи реалізації: монографія. Київ: МП «Леся», 2014. 424 с.
18. Куліш А.М. Інформаційне право України: навчальний посібник / А. М. Куліш, Т. А. Кобзева, В. С. Шапіро. Суми: Сумський державний університет, 2016. 108 с.
19. Копылов В. А. Информационное право: учебник. 2-е изд., перераб. и доп. Москва: Юристь, 2004. 512 с.
20. Кормич Б. А. Інформаційна безпека: організаційно-правові основи: навч. Посібник. Київ: Кондор, 2004. 384 с.
21. Костецька Т. А. Інформаційне право України: навчальний посібник Київський національний торговельно-економічний ун-т. Київ: [б.в.], 2009. 170 с.
22. Кудрявцева С. П. Міжнародна інформація. Навчальний посібник / С. П. Кудрявцева, В. В. Колос. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2005. 400 с.
23. Марущак А. І. Інформаційне право: доступ до інформації: навч. посіб. для студ. ВНЗ. Київ: КНТ, 2007. 531 с.
24. Міжнародне інформаційне право: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Шишка О. Р. та ін.]; за заг. ред. О. Р. Шишки [та ін.]; Макіїв. екон.-

гуманіт. ін-т. Донецьк: Дмитренко Л. Р. [вид.], 2011. 317 с.

25. Тарасенко Р. В. Інформаційне право: навч.-метод. посіб. Луганськ: Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка, 2010. 512 с.

26. Цимбалюк В. С. Інформаційне право (основи теорії і практики): [монограф.]. Київ: Освіта України, 2010. 388 с.

27. Малишев М.А. Проблема неузгодженості понятійно-термінологічної складової українського законодавства у сфері боротьби з кіберзлочинністю: матеріали XVIII звітної студентської наукової конференції (16 травня 2015 року, м. Одеса): у 3 т. Т. 3 / відп. ред. М.В.Афанасьєва. Одеса: Юридична література, 2015. С. 296.

28. Правове забезпечення інформаційної діяльності в Україні / За заг. ред. Ю. С. Шемшученка, І. С. Чижа. Київ: *Юридична думка*, 2006. 384 с.

29. Кушакова-Костицька Н. Від свободи слова до інформаційного суспільства. *Право України*. 2004. № 7. С. 129-133.

30. Калюжний Р.А. Предмет та методи інформаційного права / Р.А. Калюжний, О.Г. Марценюк // *Правова інформатика*. 2008. № 3 (19). С. 5–9.

31. Голобутовський Р.З., Тарасенко Ю.М. Інформаційне право: Методичні рекомендації для підготовки до самостійної та індивідуальної роботи. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 100 с.

32. Антоненко С.А., Міщук С.М. Організаційно-правові засади функціонування баз даних нормативно-правової інформації Верховної Ради України. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2011. № 3(6). С. 164-168.

33. Бачило І. Інформаційне право як запорука інноваційного розвитку нації. *Право України*. 2012. № 1. С. 12-14.

34. Брижко В.М. Основи систематизації інформаційного законодавства: теоретичні та правові засади: монографія. Київ: ТОВ «ПанТот», 2012. 304 с.

35. Гелич Ю.О. Перспективи розвитку правового статусу суб'єктів діяльності друкованих засобів масової інформації в Україні. *Часопис Київського університету права*. 2012. № 1. С. 126-130.

36. Виноградова Г.В. Правове регулювання інформаційних відносин в Україні: навч. посіб. Київ: Юстініан, 2006. 176 с.

37. Гладківська О.В. Забезпечення доступу до інформації та її захисту: термінологічний аспект. *Інформація і право*. 2013. № 2(8)/2013. С. 17-25.

38. Голубовська В.С. Законотворча діяльність в умовах розвитку інформаційного суспільства. *Правова інформатика*. 2013. № 4(40). С. 29-34.

39. Дімчогло М. Консолідація конституційних положень щодо інформаційних правовідносин у законодавстві. *Підприємництво, господарство і право*. 2012. № 6. С. 39-42.

40. Коваленко Л.П. Теоретичні проблеми розвитку інформаційного права України: монографія. Харків: Право, 2012. 248 с.

41. Конах В.К. Реформування системи державного управління інформаційною сферою як передумова ефективного забезпечення інформаційно– психологічної безпеки України. Гілея: збірник наукових праць.

2011. № 53. С. 467-471.

42. Кормич Б.А. Інформаційна безпека: організаційно-правові основи: навч. посіб. Київ: Кондор, 2004. 384 с.

43. Кормич Б.А. Інформаційне право: підручник. Харків: Бурун і К, 2011. 334 с.

44. Костецька Т.А. Інформаційне право України: навч. посіб. Київ: КНТЕУ, 2009. 169 с.

45. Кукіна З. Правове регулювання діяльності засобів масової інформації в Європейському Союзі. *Юридична Україна*. 2012. № 7. С. 81-85.

46. Лащенко Н. Необхідність прийняття інформаційного кодексу України. *Підприємництво, господарство і право*. 2012. № 6. С. 43-45.

47. Максимова С. Міжнародно-правове регулювання інформаційних відносин. *Юридичний журнал*. 2012. № 1. С. 67-85.

48. Марущак А.І. Інформаційне право України: підручник. Київ: Дакор, 2011. 456 с.

49. Мезенцева Н.Б. До питання нормативно-правового регулювання взаємовідносин у кіберпросторі в контексті підтримання безпеки України в інформаційній сфері. *Наука і оборона*. 2012. № 1. С. 29-33.

50. Нечипорук Ю. Суб'єктний та об'єктний склад інформаційних правовідносин. *Юридична Україна*. 2012. № 6. С. 39-44.

51. Оніщенко Н. Проблеми протидії правопорушенням в інформаційній сфері: реалії та перспективи. *Віче*. 2012. № 11. С. 33-36.

52. Селезньова О. Інформаційне законодавство України: перспектива кодифікації. *Підприємництво, господарство і право*. 2012. № 5. С. 37-40.

53. Синєокий О.В. Високотехнологічне інформаційне право України: навч. посіб. Харків: Право, 2010. 360 с.

54. Цимбалюк В.С., Гавловський В.Д., Гриценко В.В. Основи інформаційного права України: навч. посіб. Київ: Знання, 2009. 414 с.